

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : Шумарство			
Врста и ниво студија: Основне			
Назив предмета: ЕКОЛОГИЈА ГАЈЕЊА ШУМА И ГАЈЕЊЕ ШУМА I			
Наставници и сарадници: <u>Др Мартин Т. Бобинац</u> , ред.проф.; <u>MSc Бранко Р. Кањевац</u> , асистент са докторатом			
Статус предмета: Основне студије (V, VI семестар), Обавезни			
Број ЕСПБ: 11 (5+6)			
Услов: Шумарска еоклиматологија, Типологија шума			
Циљ предмета: Упознавање студената са природом шуме, утицајем основних еколошких фактора (климатских, едафских, орографских и биотичких) на шуму, утицајем шуме на еколошке факторе, и значајем ових фактора за гајење шума и примену основних и комбинованих метода и техника природног обнављања и неговања шума.			
Исход предмета: Оспособљавање (студената) слушалаца за: познавање природе шуме, еколошког значаја шума, утицаја еколошких фактора на шуму и утицај шуме на еколошке факторе за израду еколошких студија и за примену метода и техника природног обнављања и неговања шума, прилагођавање узгојних мера затеченом стању шума.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Циљ и задаци Гајења шума, природа шуме, утицај основних еколошких фактора на шуму и утицај шуме на еколошке факторе: климатски чиниоци и шума, услови земљишта и шума, орографски чиниоци и шума, биотички чиниоци и шума. Биеколошке особине основних врста дрвећа, живот и развој дрвећа у шуми. Састојина са аспекта гајења шума и елементи за дефинисање и издвајање састојине. Природно обнављање шума, услови за успешно обнављање шума, основни методи природног обнављања шума (чиста, оплодна и пребирна сеча), комбиновани методи природног обнављања шума, помоћне мере при природном обнављању шума. Фазе развоја састојине, основни методи неге шума – циљ неге, класификација мера неге, прореде као мере неге шума, класификација стабала у састојини при извођењу прореда, основни методи и начини извођења прореда, рационализација сеча као мера неге; чишћење стабала од грана као мера неге. Природно обнављање и нега чистих и мешовитих шума наших најважнијих врста дрвећа - основе природног обнављања и неговања, дознака стабала за сечу, израда плана гајења шума. Прилагођавање узгојних мера затеченом стању шума, и адаптивност у складу са актуелним климатским променама. <i>Практична настава:</i> Изводи се у учионици коришћењем видео-бим презентације и других помоћних средстава, и у виду теренске наставе и школске праксе. Врши се обрада еколошких фактора, као одлучујућих чинилаца, у циљу избора одговарајућих метода природног обнављања и неговања одређених типова шума, доводе се у везу биолошко-еколошке карактеристике главних врста шумског дрвећа са процесом природног обнављања и неговања чистих и мешовитих састојина и шума наших најважнијих врста дрвећа. На конкретним примерима симулира се извођење узгојних мера, врши се израда елабората - плана гајења шума у оквиру извођачког пројекта газдовања шумама.			
Основна литература: Бунушевац Т. (1951): <i>Гајење шума I</i> . Научна књига Београд; Stojanović L.J., Krstić M. (2008): <i>Gajenje štita I – knjiga druga – metodi prirodnog obnavljanja i negovanja štita</i> . Planetaprint, Beograd; Стојановић Љ., Крстић М. (2000): <i>Гајење шума III - обнављање и нега шума главних врста дрвећа</i> . Финеграф, Београд. Допунска литература: Kimmings J.P. (2004): <i>Forest ecology</i> . New Jersey; Matthews J. (1989): <i>Silvicultural systems</i> . Clarendon press, Oxford; Norocel VN: (2018) <i>The practice of Silviculture</i> ; Poleno Z., Vacek S et al. (2009) <i>Prakticke postupy pestovani lesu</i> . Lesnicke prace; Крстић, М. (1992): <i>Практикум за вежбе из Гајења шума</i> . Шумарски факултет, Београд; Monografija Bukva u Srbiji , urednik Stojanović L.J. (2005): УШИТ Србије, Шумарски факултет, Београд; Monografija Hrast kitnjak u Srbiji u Srbiji, urednik Stojanović L.J. (2007): УШИТ Србије, Шумарски факултет, Београд; Bobinac M. (2011): <i>Ekologija i obnova higrofilnih lužnjakovih štita Ravnog Srema</i> . Monografija, Hrvatski štumarski institut, Institut za štumarstvo Beograd, Zagreb; Крстић М. (2003): <i>Китњакове шуме Ђерданског подручја – стање и узгојне мере</i> . Монографија, Академска мисао, Београд; Döbbele H, Spellman H. (2002) <i>Methodological approach to simulate and evaluate silvicultural treatments under climate change</i> . Forstwissenschaftliches Centralblatt 121:52-69. Актуелни радови из области обнављања и неговања шума у научним и стручним часописима.			
Број часова активне наставе: - V сем. 3+2, VI сем 3+2 предавања 90, вежбе 60 укупно 150 часова (90+60)	Теоријска настава: V сем. 45-6 = 39 часова VI сем. 45-6-18 =21 час Укупно 60 часова	Практична настава: V сем. 36 + VI сем. 54 = 90 часова - вежбе V сем. 30-4 = 26 часова VI сем. 30-4-12 =14 часова -теренска настава > V сем. 2*5=10 часова VI сем. 2*5=10 часова -стручна пракса > VI сем. 6 дана*5 час. = 30 часова	
Методи извођења наставе: <u>Активна</u> настава у учионици путем видео-бим презентације, а на вежбама симулација извођења узгојних радова на примерима. Као <u>други облици</u> наставе примењују се: <u>колоквијум</u> , <u>индивидуални</u> рад студената обрадом одређених тема, практична <u>симулација узгојних радова</u> израдом елабората и у рачунарској лабораторији Шумарског факултета, израда плана гајења шума, <u>групни (тимски)</u> рад студената обрадом појединих узгојних мера; 4 дана <u>једнодневне теренске наставе</u> на огледним пољима у околини Београда; <u>технолошко-организациона пракса</u> 6 дана у наставним базама Шумарског факултета.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току наставе	15	усмени испит	65
практична настава			
колоквијум-и	10		
семинар-и (елаборат)	10		